

# Exponera inte tobak

Erja Anttonen Förbundsordförande Svenska Tandsköterskeförbundet, Hans Göransson Förbundsordförande Sveriges Tandläkarförbund, Ami Hommel Ordförande Svensk Sjuksköterskeförening, Stefan Lindgren Ordförande Svenska Läkaresällskapet, Yvonne Nyblom Ordförande Sveriges Tandhygienistförening, Sineva Ribeiro Förbundsordförande Vårdförbundet, Georgios Tseligkaridis Ordförande Svenska Pedodontiföreningen

2017-12-07

**DEBATT** Lockande tobaksskyltning är fortfarande en del av vardagen för vuxna och barn i vårt land – trots all kunskap om marknadsföringens betydelse för tobakskonsumtionen. Vid kassorna i en vanlig livsmedelsbutik syns ofta rader med cigarettpaket i olika kulörer, flashigt dekorerade snuskyltar och skyltar med cigarett- och snusreklam. För att slippa visa avskräckande varningsbilder har innovativa producenter dessutom snabbt utvecklat nya skyltningslösningar där bilderna inte syns.

Detta kan vi inte acceptera. Vi uppmanar regeringen att inom kort presentera ett lagförslag om exponeringsförbud för tobak inklusive snus och e-cigarett på försäljningsställen! Lika viktigt är att förslaget möter en riksdag som förstår sitt folkhälsoansvar.

Vi som står bakom denna uppmaning är yrkesutövare som i vårt arbete möter de förödande konsekvenserna av tobaksindustrins marknadsföring: Tandvården möter stora delar av befolkningen regelbundet och ser tobakens negativa effekter i munnen. Tobaksbruket bland unga är högt och tandvården ser skadeverkningar på tänder och slemhinnor. Dessutom möter tandvården vuxna med parodontit där rökningen är en betydande riskfaktor för att förlora tänder.

Skolhälsovården träffar alla barn mellan sex och arton år och ser bland annat att barn som utsätts för passiv rök oftare har besvär från sina luftvägar, och att rökande ungdomar oftare har huvudvärk, magont och är mer trötta än rökfria jämnåriga.

Sjuksköterskor och barnmorskor möter människor som redan blivit sjuka av sitt tobaksbruk eller är rädda att tobaksbruket ska skada dem själva och andra. Tobaksbruk under graviditet påverkar det ofödda barnet och kan ge det skador för livet.

Lärare möter många tonåringar som är mottagliga för tobaksbolagens reklam. Rökande unga är också mer benägna att pröva andra droger. Skolan skall vara en tobaksfri miljö och för att klara detta behövs en lagstiftning som stödjer skolans arbete.

Läkare arbetar ofta med att försöka bota sjukdomar orsakade av rökning. Rökningen skördar 12 000 liv varje år i Sverige. Att förhindra tobaksdebut och hjälpa människor att sluta röka är mycket effektiva livräddande insatser.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi att Sverige omgående gör som flera andra länder – till exempel Norge, Finland, Island, Storbritannien och Irland – och förbjuder tobaksskyltning i butikerna. Vi oroas av att regeringens arbete med lagförslaget verkar dra ut på tiden. De flesta tobaksanvändare vi träffar vill sluta. Ett exponeringsförbud hjälper dem, minskar hälsoklyftorna och skyddar våra barn mot tobaksindustrins marknadsföring!